

Подкатеориите в статията са: 1) Дялове, включително в инвестиционни фондове, и 2) Дългови ценни книжа. Наименованието на първата е променено поради това, че дяловете в инвестиционни фондове (независимо от формата им) вече са представени като отделна позиция. Към последната се представят данни за дялове във фондове на паричния пазар и за реинвестирането на печалба. Това изменение е свързано, от една страна, със спецификата на този вид инструменти и, от друга, с бързото им разпространение и все по-голямо използване на финансовите пазари. Допълнително дяловете, различни от тези в инвестиционни фондове, могат да бъдат разпределени на котирувани на фондова борса (публични емисии) и некотирувани (частни емисии). Тъй като за последните обикновено няма налична информация за пазарна цена, според която те да бъдат оценени и записани в статистическите отчети, в Ръководството са дадени алтернативни методи за оценката им. Такива са например използване на последната известна цена на сделка, нетна стойност на активите, стойност от счетоводния баланс и др.

Разпределението във втората подкатегория на дълговите ценни книжа на краткосрочни и дългосрочни се запазва. Възприети са обаче тези наименования на подгрупите вместо предишните със същото значение (“инструменти на паричния пазар” и “инструменти на капиталовия пазар”²), за да се акцентира върху срока на съществуване на инструмента като разграничаващ признак. Допълнително може да бъде представена класификация на дълговите ценни книжа според валутата на емисия, остатъчния матурирет от датата на отчета до падежа и вида на изплащаната по тях лихва (фиксирана или плаваща).

Разгледани са някои особени случаи, свързани с портфейлните инвестиции и тяхното отчитане. Такива са например конвертирането на облигации в акции и обратното изкупуване на ценни книжа от техния емитент.

5.3. Финансови деривати

Наименованието на категорията е променено на “Финансови деривати и опции за закупуване на дружествени дялове от служители (различни от резервни активи)”. По този начин се обръща внимание, че се изключват финансовите деривати, класифицирани като резервни активи, както и на различния характер и цел на предоставяните на служители опции за закупуване на дялове в компанията, в която работят.

Съдържанието на “Допълнение за финансови деривати към петото издание на Ръководството по платежен баланс” (2000) е инкорпорирано в новото издание на Ръководството. С публикуването на това допълнение финансовите деривати бяха изключени от портфейлните инвестиции и станаха отделна функционална категория във финансовата сметка на ПБ.

² На английски език наименованията са съответно “Money Market Instruments” и “Bonds and Notes”.